

«Народ» излази сваког дана по подне.

Штампариија се налази у улици Коломбо број 6.

Власник КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

НАРОД

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Редакција је у улици Коломбо број 6.

НА ЗАПАДУ

Последњим вестима се јављају са западног фронта два значајна успеха: пробој у центру и померање борбене линије на делу фронта Северно Море-Армантиер.

Најутврђенији део фронта Камбреј Сен Кантен, чијом се отпорношћу и могао одржати суседни северни део фронта, претрпео је пробој, који, како се и у самим коминикацијама јавља, има значајне последице. Већ се јавља за озбиљно повлачење са тога дела фронта чија је стабилизација изведена почетком маја ове године. Ово повлачење великих размера пред тога што је последница заузећа централних утврђених положаја — Сигфридове линије — изазвано је успешним операцијама белгијских трупа на крајњем делу фронта где су Белгијанци дошли до лепог плена од 200 топова.

Овај успех је искористан, благодарећи истрајности и храбрости савезничких трупа, које сустопице прате повлачење Немаца дајући им потребно време да искористе припремљена одбрамбена постројења.

Ово потврђује и једна лаконска вест: «на фронту изврсно», јавља се из Париза, што је и поимљиво кад енглеско белгијске трупе форсирају Куртре, а јужно, савезничке су снаге на 3 километара испред Туркоена, и у исто време потврђују вести о припремама немачким за повлачење преко Мезе. Све су ово озбиљни знаци врло значајних промена, које се могу десити ускоро на целом западном фронту, где су сада једино ванзване немачке наде на какав спасоносан успех, који би их приближио циљу.

Да се у повољно и успешно развијане промене верује, појед стања на фронту, на то нам даје право и та околност што је маршал Фош, који иначе нерадо говори, — проговорио. Његове скорашње речи пред новинарима енглеским и неутралних земаља, колико значе једно високо морално преимућство, у толико обележавају и један читав план будућих акција. Поред констатовања чврсте заједнице и слоге међу савезничким армијама на фронту, маршал је одао признанање и сложним напорима за победу који се чине и у унутрашњости свих савезничких земаља. На крају је маршал значајно изјавио: «...ми још нисмо стигли на Рајну, али ћемо једног дана стићи... од сада ћемо се спуштати са ових падина у равнину...»

ЛОЈД ЏОРџ О ФОШУ

Лондон. — Кад је Лојд Џорџ постао почасни грађанин вароши Манчестера, пред једном огромном масом света држао је овај важан говор: «Данас су вести добре, заиста добре. Нисмо још изашли из тунела, јер је ово дуг тунел, кроз који пролазимо, и нисмо још при крају пута. Имамо још

мучних делова да прођемо, али и ако је тунел још мрачан, неће дуго бити, час најтежи је прошао.

Стотинама хиљада долазе Американци у Француску, као авангарда војске од 10 милиона.

Упоредивши затим војне операције 1916 са оним из 1918 наставља: «Што чини велику разлику између 1916 и 1918 јесте јединство команде. Ми смо имали велику срећу што смо Фоша добили за врховног команданта. Он је нарочито обдарен за изванредне прилике овога рата, где се развијају на фронту од 480 километара. Он је човек великих концепција, које дају ратнику могућност да једним погледом обухвати пространо бојно поље и да консеквентно припреми свој план. Маршал Фош је један од ових ретких људи, који имају телескоп у очима.

УКРАЈИНА

Цирих. — Напор Немачке, да се што јаче учврсти у Украјини не умањва се,

НА МАЃЕДОНСКОМ ФРОНТУ

Коминике Савезничких армија на Истоку

Наше предстраже настављају да одржавају додир са аустријским заштитницама, које покушавају да са тешком и пољском артиљеријом успоре наше напредовање. После жестоке борбе, у којој је узела учешћа француска коњица, заузели смо важне положаје у пределу Аслара.

Непријатељ при

ридског језера и Томорице наше су трупе продрле у непријатељске ровове и настављају напредовање.

У АУСТРИЈИ

Париз. — Чешки социјалистички вођа и народни посланик Клофач, у једној чешкој вароши, држао је жесток говор против аустро-угарског пројекта присаједињењу Босне и Херцеговине Мађарској. «Нико не може више — каже Клофач — да раздели Југословене.»

Бечки листови јављају, да је полиција у Прагу обуставила пасоше многим чешким писцима и грађанима, који су хтели да иду у Љубљану и Загреб.

ЗА ПОТПУН БОЈКОТ

Њујорк. — Председник америчког комитета за бојкот, Ричард Хард, који пропагира потпун бојкот Немачке после рата, дао је ове изјаве: «Зар не треба правити разлику између нападача крвавих руку и народа, који жртвују своју младост за своју одбрану?»

Разбојници, убице људи, који су обесвешћивали и мучили, зар да буду позвани, да као цивилизовани узму удела у лиги народа? Може ли се у опште надати, да ће Немци на једанпут, изненада променити своју нарав?»

Историја од две хиљаде година учи нас о крволочним дивљаштвима немачких племена, која траже само, да пљачкају земље и која мисле, да је тероризам најбоље оруђе. Требаће бар сто година још, да се нова немачка генерација ослободи садашњих доктрина

и да схвати законе морала и части, које практикују цивилизовани народи. Немачкој се не може веровати. Њен дух, њено срце, њена душа толико су надуги, егостички, цинички брутални, да за то ни израза немам. Сигурност света не зависи од покушаја, да се Немачка ласкањем примамма да би се добро понашала, већ од уништења њене војске и морине и од економских ограничавања која ће јој ускратити сиромаштво, без којих она не може водити рат.»

У АЛБАНИЈИ

Рим. — У Албанији, десно крило италијанских трупа, настављајући напредовање с обе стране Осума, заузеле су и прешло варош Берат. Гоњење непријатеља се продужава.

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Париз. — На целом фронту Савезници настављају са успехом потискивање немачких армија. Свуда непријатељ напушта терен: у Белгији, у француској Фландрији, у области Соасонској, у Шампањи, Аргоњи и Лорену.

Источно од Ремса битка постаје све огорченија. Ипак је енергија војника генерала Гурса савладала непријатељев отпор. Већ смо много продрли у округ Арден, који непријатељ од 1914 увек држи у целости. Између Ера и Мезе, Немци су вршили жестоке против нападе, који су сломили пред чврстим отпором Американаца. Армија генерала Гурса у јутро је поново предузела напад, задовољно

била поново терена и огроман материјал. Лондон. — «Дејли Телеграфу» јављају са америчког фронта: «Фотографије, које су снимили савезнички авијатичари у пределу Меца, доказују, да је бомбардовање тога краја од стране наших аероплана било успешно. Троугао између Монтињи и Саблон, који се налази непосредно и јужно од Меца и која је најважнија раскрсница три железничке пруге, налази се сада у правом хаосу. На хиљаде вагона лежи на гомили. Конфлан, Марс-ла-Тур и Шамбле такође су успешно бомбардовани.

Лондон. — (Званично) Јутрос су енглеска пешадија и тенкови напали на фронту од 2 миља од Секеарта на

ФЕЛТОН

МАКС И АЛЕКС ФИШЕР:

ОСВЕТА

20. марта 19..... међутим данас после подне хтео сам да полудам од досаде. Уобичајно сам, да свакога дана после подне, између шест и седам часова, играм уз чашу пива по коју партију домина. Данас нисам имао ни тога задовољства. Тек што бејаш ушао у кафану, келнер ми утрапи једно писмо, које је било адресовано: «Господину четвртном Добротом госпођице касирке» У коверти сам нашао ово неколико редака; «Драги мој Хенриче, Мораћемо за неко известно време одложити нашу омиљену партију домина. Мој ујак из Карпантраса изненада је охладно. Шта

мој партнер за домина желе, да ме нешто запита.

Једва се мало час ослободио. После малог устезања, запитао ме је: «Можда ће Вам се моје питање учинити мало индискретним. Извините ме... Већ у неколико махова чуо сам газду од кафана и келнере, да изговарају Ваше име, али га нисам могао тачно разумети. Како се зовете? Кац? Кац? Или?»

Одговорио сам му љубазно: — Ах, молим Вас, извините моју забрављеност. Требао сам Вам се већ одавно преставити. Моје је име Четврти, да Хенрих Четврти.

На то је он само озбиљно рекао: Тако? и ми смо продужили и даље партију. Његово ми се понашање учини на један мах веома чудновато. Тражио је да дозна моје име, а његово

међутим не беше рекао.

— А, овај, како се Ви оно звасте, промрмљах једва чујно.

Моје га питање мало збуни. Дуго ме је гледао, најзад учини покрет руке, као да је хтео рећи: Шта му је, ту му је! и изusti само ова три слога: — Равајак.

13. априла. Ја и мој партнер обично одиграмо по 4 партије дневно. Вечерас смо одиграли само две. Несумњиво је да смо прошле недеље и ја и он осећали нарочито задовољство при игри. Шта се то наједан пут деси? Чему да припишем овакву ваглу промислу? Од неколико дана на овамо... да будем тачан, од пре три дана, не осећамо више ни ја ни он никакво задовољство кад смо заједно у друштву.

Кад седнем према њему

ја осећам неку нарочито непагодност... рекао бих, да је исти случај и са њиме, кад седне према мени.

Кад год се растанемо, ја и нехотице уздахнем, те олакшам себи неки непознати терет. Чудновато!..... заиста чудновато! Међутим тај исти младић био ми је тако симпатичан... да, да, свакако веома симпатичан. — Де, де, Хенриче Четврти, ти починеш да бунцаш, шта ти је то на један пут? Тај ти човек баш ништа није учинио. Откуд то, да ти сад изгледа тако несимпатичан тај... тај... Равајак. — Свршиће се —

ШАЛА И ЗАБАВА

Несретан маневар У једном друштву састављеном од младе господе

ИЗЈАВА Д'ЕПЕРЕА

Солун. — Нарочити дописник миланског «Секола» са македонског фронта Енрико Лели упутио је свом листу интервју који је имао са командантом источних савез. војскака генералом Франшеом д'Епереом.

У интервју је Командант дописнику између осталог рекао и ово: «Пошто смо свршили са Бугарском, наставићемо операције против Аустро-Угарске, са истом јачином, и надамо се, истим успехом. Не откривам тајне кад вам кажем, да су моје резерве скоро нетакнуте. Већи део француске и грчке војске још није био ангажован и, верујте ми, колико француска толико грчка војска горе од жеље да достигну висину српске војске.»

Париз. — На целом фронту Савезници настављају са успехом потискивање немачких армија. Свуда непријатељ напушта терен: у Белгији, у француској Фландрији, у области Соасонској, у Шампањи, Аргоњи и Лорену. Источно од Ремса битка постаје све огорченија. Ипак је енергија војника генерала Гурса савладала непријатељев отпор. Већ смо много продрли у округ Арден, који непријатељ од 1914 увек држи у целости. Између Ера и Мезе, Немци су вршили жестоке против нападе, који су сломили пред чврстим отпором Американаца. Армија генерала Гурса у јутро је поново предузела напад, задовољно

била поново терена и огроман материјал. Лондон. — «Дејли Телеграфу» јављају са америчког фронта: «Фотографије, које су снимили савезнички авијатичари у пределу Меца, доказују, да је бомбардовање тога краја од стране наших аероплана било успешно. Троугао између Монтињи и Саблон, који се налази непосредно и јужно од Меца и која је најважнија раскрсница три железничке пруге, налази се сада у правом хаосу. На хиљаде вагона лежи на гомили. Конфлан, Марс-ла-Тур и Шамбле такође су успешно бомбардовани.

Лондон. — (Званично) Јутрос су енглеска пешадија и тенкови напали на фронту од 2 миља од Секеарта на

и дама, налазила се је и једна уседелица, која је употребила све могуће, само, да би обратила пажњу господу на себе. Тако је, да би завист господу подстрекала, љубила непрестано једног малог дечка. «Али, госпођице, — примети најзад један од господу — «па немојте љубити непрестано то дете!» — «Тако, а зашто не?» — «Па сирото дете не може да се брани!»

Погодио... «...Дакле, онда ваш је нос промрзео?!» — «Кад је то било?» — «Седамдесет осме године!» — «Седамдесет осме рекоисте?!»... Да, да, сећам се, — те године беше одлична берба грођа!»

«Где си правео то о

«Код Петровића и Стефановића!» — «Кад те фирме не би никад правео одело — јер место једног, треба два поверљиво да избегаваш!»

Гаранција Аутомобил ми се допада, реците шта кошта! — 7000 динара! Годишње отплате дозвољене су, зар не? — Наравно! Врло добро! Купујем аутомобил! — Платићу вам годишње по 100 дин. Деда и отац живели су више од 70 година!

Заједљиво «Молим вас реците ми, шта је онај господин у дну стола?» «То је муж чувене певачице Н.!» «То знам, — али ја мислим, шта је био пре него што се је њоме оженио?»

совер од канала Боне. Наш је напад на свим тачкама успео.

ИЗ РУСИЈЕ

Штокхолм. — Изгледа, да је Троцки последњих дана отишао у Хелсингфорс да конферире и да се споразуме са командантом немачких трупа у Финској.

Штокхолм. — У Петрограду је одржана конференција свих преставника неутралаца под председањем шведског генерала Бриндштрем. На састанку се дискутовало о државу које има да узме дипломатски кор због пре-

КОМЕНТАРИ ШТАМПА

Лондон. — »Морнинг Пост« вели: Бугарски предлог означаје први расцеп изведен од стране Савезника у срамноме савезу Централних Сила. Турски отпор је готово потпуно сломљен; Аустро-Угарска се бори у тешкој ситуацији; Бугарска признаје пораз. Можемо без икаквог претераног оптимизма признати да је ово почетак краја.

Лондон. — »Дејли Меџ« вели: »Савезници могу чак и да не мисле на прекид својих операција док не добију стварних гаранција да Бугарска неће одмах променити своју идеју. Једине стварне гаранције јесу капитулација бугарске војске и потчињеност бугарског народа Савезницима. Он може да рачуна на наш осећај правичности, али никако ценкање са Бугарима. Принципи који је поставио председник Вилсон за Немачку примењују се такође и на Бугарску и Турску. Немачка и Аустрија погазице своје обавезе, Бугарска је изневерила своје добротине — британски и руски народ, али наш циљ је правда а не освета.

Лондон. — Недељни преглед »Те Митрока« коментаришући савезничку кампању у Србији вели: »Очевидно

тачина, које су извршиле власти совјета у енглеској амбасади. Конференција је одлучила, да упути енергичан писмени протест влади совјета у Москви против повреде дипломатских права, тражећи да ова преузме мере да спречи да се понове слични инциденти и да штити живот и имовину странаца неутралаца.

Лондон. — Јавља се да је енглески војни комесар на Кавказу убијен. Један официр, који га је пратио за време борбе између бољшевица и козака, каже, да се пуковник појавио на прозору, да посматра борбу, и да га је једно зрно погодило у главу.

је да је главни план ових тако сајних операција био изведен од Војводе Мишића, првог победиоца с Битоља у августу 1916 г. Срећом, наследници Сарајеви показали су се вољни да употребе у широј размери ретке таленте којима су располагали многи међу вишим официрима српске војске. Гијома је одмах усвојио с м е л и Мишићев пројекат, којим се циљало да се разбије бугарски центар преко високих платоа Доброг Поља. — Камена и одобрење Фосово стигло је одмах. Најзад генерал Франше није се устезао да повери вођење операција војводи Степановићу. Срећно развијање првог вала групе главне француско-српске групе, добро подржаване од стране енглеско-грчких трупа на десном крилу, и италијанско-грчких трупа на левом крилу дугејемног српске коњице, појачане француском колонијалном коњицом.

(Р. Пресбиро)

ПРИЗНАЊЕ ПОКРЕТА

Милан. — Члан југословенског одбора, доктор Тринајстић, поводом признања југословенског покрета од стране италијанске вла-

де, дао је дописнику »Секолас« ову изјаву: »Југословенски одбор изражава најискреније задовољство због тога што се италијанска влада, ослањајући се на јавно мњење италијанског народа, ставила одлучно на чело покрета за ослобођење потлачених народа. Уверен сам, да ће овај корак ваше владе имати најбољих плодова, како сада, тако и у блиској и далекој будућности.

Весели смо, што смо у Италији изшли, да је већина народа убеђена као и ми у неоспорну истину, да треба заједнички радити против италијанског веоковног непријатеља. Ван сваке је сумње, да ће Италија, следејући принципима Мадонија, Казура и многих других, који су створили на једно јединство, разити своју праву, своју једину мисију у овом рату и да ће јој за то ити народ бити захалан.

Дневне Вести

ОДЛИКОВАЊЕ Д' ЕПЕРЕА

Престолонаследник Александар одликовао је команданта савезничких војска г. Франше д' Епереа, нашим највећим ратним орденом: орденом Карађорђевог Звезде са мачевима првог степена.

НОШЕЊЕ ОРУЖЈА

Командант Источне Војске издао је следеће наређење о ношењу и употреби оружја: На целој територији, коју су заузеле источне савезничке војске, без разлике да ли је ватрена зона или позадина, цивилном становништву је забрањено правити, продавати, делити, носити или држати оружје и муницију било за рат било за лов.

За сваки преступ ове забране дотично ће лице одговарати пред војним судовима. Сваки становник, који се ухвати, да је употребио оружје против савезничких војних лица, биће стрељан. Дозвола за ношење оружја изузетно ће дати командант источних савезничких војска. Дозвола ће бити увек писмена.

УЧИТЕЉИМА

Моле се сви учитељи основних школа да одмах јаве своју садашњу адресу Делегату Министар. Просвете у Солуну.

ПРОДАЈА РАДОВА

Заједница српских избеглих жена извештава српски избеглички свет, да ће, почев од 19 овог месеца изложити продаји све израђене предмете као: мушки и женски веш, чарапе, разне везове и друге женске радове.

Продаја ће се вршити у згради Керим Ефенди улици бр. 3, (филијал Управе Фондова) свакога дана од 9—11 пре и од 4—6 по подне.

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

23 сата. — Северно од Сен Кантена Французи су узели активног учешћа у жестокој битци на Хинденбурговој линији. Заузели су Шардон Вер, јужно од Секеара и више утврђених тачака. Више на југ ушли су у... и освојили Моркур. Немци су у више махова вршили против напада, али су напори њихови сломљени и претрпели су тешке губитке.

Французи су забили преко 400 заробљеника и 4 тона. У току дана имали су знатних успеха. Напредовали су до ивица Сент-Етјена и избили на плато Орфеј.

АМЕРИЧКИ КОМИНИКЕ

Јутрос смо поново предузели напад западно од Мезе и напредовали до 5 км., зауевши коту 240, северно од Екселмона и села Жен, Флевил, Шери и Форж (?).

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

20 септембра при крају борбе, наше су трупе држале висове северно од Секеара и одбиле немачке против нападе код Гуи и Ле Кателе. Други немачки против напад на Секеар такође је одбијен.

Број заробљеника ко-

У НЕМАЧКОЈ

Базел. — Листови у Немачкој коментаришу оставке Хертлинга, Пајера и Хинца. Све је прецизније утицај извесних политичких кругова, који желе да се за овај мах искористе демократски елементи за спасавање Немачке, милитаризма и Ваљема II. Промена спољне политике и мала би за циљ одређенију понуду мира. Пангерманизму ће се ставити неројатно у службу још сасвим неутрошени и некомпромитовани демократски елементи у Немачкој.

авиатичари бомбардовали железничку пругу Мец—Саблон и аеродроме у Меранжу и Фраскати. Примећени су пожари и експлозије у Фраскати. Сви наши апарати вратили су се.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

У Албанија. — На целом фронту између мора и планина Томори-

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Лондон. — Дописник »Дејли Њус« из Цириха јавља свом листу, да је Турска саопштила немачкој влади, да је решила да тражи мир од Савезника.

Базел. — У Берлину се појавила колера. Већ има шест смртних случајева. У становничку, које већ четири године трпи велику оскудицу, ова зараза може направити праву пуштош.

Лондон. — Коментаришући победу генерала Алембија у Палестини, »Тајмс« каже, да је Турска изложена војничкој катастрофи.

Рим. — (званично) Наше су патроле испадима у Будикарије, у дну долине Адана, у близини Крето и југо западно од брда Водоло натерале непријатеља да се повуче са својих истакнутих положаја, оставивши мртвих на терену и неколико заробљеника. Јутрос у пределу Грана јуришних одељења, продврши у непријатељске ровове око врха брда Пертина, имала су живу борбу са посадом. Паневши јој тешке губитке повратила су се у своје линије задовбивши око 30 заробљеника и 5 митраљеза. Наша су одељења натерала у Сегство непријатељска одељења у Вал д'Коне и код Мори.

Амстердам. — »Рајнише унд Вестфалише Цајтунг« јављају, да имају извештај из Петрограда: Дани владе народних комесара избројани су. Бољшевици ће бити замењени једном уставно монархистичком групом, која већ има велики број присталица у обе руске престонице.

Париз. — Стигло је у Париз 60 грађана, које су Немци били интернирали

де, наше су трупе наставиле напредовање 20 септембра. На левом крилу једна наша колонна прешавши реку Семени напредује равницом Музакаја, у правцу Љушње, која је важан непријатељев центар. На десном крилу друге колоне, пошто су заузеле Берат, наступају на Елбасан, долином Деволи.

из општина Мерт и Мозел и 110 из предела Сен Кантена, Шаго Тиери и Крепи-Ан Валоа.

Цирих. — Према »Цајтунг« у Пешти бесни шпански грип.

Париз. — Царски намесник Алзас Лорена описао је у Мец, да прегледа утврђена места, која су оштећена далекометним топовима.

Базел. — »Фосише Цајтунг« јавља да је ухапшен независни социјалиста Хекерт Гублиц.

Софија. — Краљ Фердинанд је јуче абдицирао у корист Бориса, који ће владати под именом Борис III. Влада поднела оставку новом владаоцу који јој је изјавио поверење и задржао је и на даље.

Јутрос се Сабрање сабрало у вавредну седницу. Малинов је пред пуном двораном објавио абдикацију Фердинанда. Прокламација о доласку Бориса пропраћена је одобравањем. Фердинанд је потписао указ о абдикацији пошто је консултирао све шефове и сви су му то саветовали. Фердинанд је отпутовао са сином из Софије.

Првим указом Борис је наредно демобилизацију војске.

СРПСКИ ЗВАНИЧАН ИЗВЕШТАЈ

22. септембра 1918 г.

21. септембра после јаче борбе, наше предходнице ушле су у ВРАЊУ. — Више стотина заробљеника, неколико топова и митраљеза пало је у наше руке. — Непријатељ се повлачи у нeredу ка Северу.

ПОДЛИСТАК

МАРКИЗЕТА

— Роман од Фелисиана Шансора — 26

Крај њих, у друштву једног младића вечерала је једна лепојка, елегантна, весела.

Јак је махијално погледа. У њеној радости он осега готово неку горчину, јер му се учини, да је ова жена премарена задовољством. Управивши свој поглед на Лијану, чији се божанствени профил јасно оцртаваше у сумраку, она му се учини тужна, али не и заморена тугом, као да је осећала нарочито задовољство да буде тужна; да се зарони у неку врсту туговања неописаног, безграницног.

Јак покуша да објасни себи укратко ову тако различиту појаву. Он премис-

шљаше, да од ових двеју жена, чији га је парфим додиривао, она непозната лепојка, изложена свима пољупцима, можда чак и свима рукама беше логична у своме плаћеничком задовољству; у своме осмењу; да је имала потпуно право што је показивала јавно своје дражи као оно калфа своју робу. За ону, међутим, коју сматраше својом љубавницом, он је сматрао да јој туга долази од позног часа.

Нервозна, нежна, мајушница, пуна оне невоље, која се обично обухвата оне, којима је смрт блиска, душоном и телом деликатна, Лијана је у том часу живела са неким надземским жи-

вотом. Као каква умирућа чаробница, која изгледа као да хоће да каже: »Појурите се да уживате у мени, јер ми нема још дуга века!« она је сједињавала своје мисли са наступајућом ноћи, која, са својим хиљадама звезда даваше тужан и очајан утисак.

Према њој, Сена челичног одејаја текла је тихо и без журбона и личила је као свеж ископани гроб међу својим обалама обавијаним сумрацима.

Тих поветарац дувао је монотонно кроз грање. Од њега је треперио пламен свеће, која на столу обављаваше собу и бацаше чудовате слике по зидовима. Рекао би човек самртни ветар, који стерилизира, брише младост, лепоту. Ове свеће које гораху јасним пламеном, па чак и онај бели чаршав на столу дивали су утисак мртвачке панеле. Чинило се као да

у соби бејашу невидљиви мртвачи, ти мртвачи, то беху његово и њено срце.

Утисак који је давао овај декор, био је тако јак и потуп, да га се чак ни сам Јак није могао отрести. У тишини, која беше овладала између њега и Лијане, он осети као неки дах, који се пенјаше из речне дубине и који га је окружавао, дах, који је долазио не само са речних обала већ од некуда много даље; одакле? — то ни сам није умео рећи. Он га је осећао потпуно, несолутно. Он осети на заходу овога љубавног дана дах смрти, свршетак свога бића, свега у природи.

Он међутим схвати да би то било опасно и за њега као и за њу, да се и даље преда меланхолији овога часа. Да би прекинуо ову грозовиту каролију, која га је све више и више заносила, он је зајавио:

— Зашто си тужна? Зашто гледаш у младу жену као да би рад био да провикне њене тајне и упркос његове малопређашње супротне одлуке.

Лијана управи на њега свој поглед и насмејавши се насилно она проговори: Истина је, тужна сам исто као и оно прошли пут, зашто? ни сама не знам... Немоћна сам да прозрем узрок.

Јак не хтеде и даље навезивати да добије одређенији одговор.

Ухвативши нежно руку младе жене, он је одведе до собе, у којој беху ручали. Ту је посади, па је отпоче миловати и тада му се учини да се Лијана поче повраћати, да опет почне бити несташна као мало и љупко маче.

да је овај декор, који ју мало пре беше растужио, не поврати на исте мисли, приђе јој брзим корацима. Пошто је привуче на своје груди он јој обасу ватреним пољупцима усне. Лијана се није бранила. Настаде између њих и око њих првава киша милована. Беху се посадили на саму ивицу прозора. Ту су се предали страсној љубави, нестрпљиви и под силовитим утиском њихових жудња.

Лијана, сада потпуно његова, враћала му је пољупце. Обухвативши је својим мишићима, он је подиже и однесе до кревета на који је жудно баца. То беше тренутак заноса, усхићења, тренутак неизмерног бола два бића, која вдишу.

Преморени својом дневном шетњом, прашином и ветром, а нарочито својим лудим милованњем, она брзо заспаше.

Јак се пробуди први. Беше још ноћ. Кад угледа Лијану, која беше обасјана једним светлим снопом аракова, који продираху кроз полу отворене завесе, како мирно почива с часа на час обузета једном врстом нервозног дрхтања, он се реши да искористи овај тренутак, кад она беше потпуно његова, да јој постави питање, да дозна што ближе о њој, да је исповеди.

(Наставиће се)

МАЛИ ОГЛАСИ

НОВ ПРАКТИЧАН УЉБЕНИК Француске конверзације и граматика

За самоуке, од Д. А. Ткачаја адв. из Београда, II оvd. издање, цена др. 5.— продаје се у књижарама »Шумадија«, ул. Егнатија 77 и Ристи-војевића код Беле Куле.